

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Escola La Mercè

Curs 2023-24

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

INTRODUCCIÓ

Les directrius establertes pel Departament d'Educació consideren *l'orientació educativa i l'acció tutorial com a funcions transversals i de responsabilitat compartida, són els principis nuclears de l'aprenentatge permanent i, per tant, de l'èxit educatiu de l'alumne i l'educació al llarg de la vida.*

D'aquesta manera considerem clau el lideratge directiu i el lideratge docent per esdevenir una escola capaç de dissenyar, planificar i impulsar accions socioeducatives que promoguin l'acompanyament personalitzat de l'alumnat. I incorporant com a equip estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de l'aprenentatge i l'autonomia de l'alumnat.

Els valors que tenim al PEC esdevenen la nostra guia a l'hora de prendre decisions. Aquests valors, definits pel nostre nom com a centre educatiu, són:

- L Lideratge:** tu prens les decisions sobre la teva pròpia vida.
Valors: autogestió, presa de decisions i honestedat
- A Acompanyament:** tu a la Mercè mai et sentiràs sol/a.
Valors: empatia, cura i acollida
- M Motivació:** treballa per aconseguir els teus objectius.
Valors: curiositat, autoestima i optimisme
- E Equitat:** el més important ets tu, la justícia social és un dels nostres pilars.
Valors: inclusió, convivència i cohesió
- R Resiliència:** rendir-te no és una opció. Entenem l'adversitat com a oportunitat per sortir-ne més forts/es.
Valors: orgull, emoció i esforç
- C Coratge:** no oblidis que sempre tirem endavant amb actitud.
Valors: valentia, fe i esperança
- È Equip:** tu ets qui ets per allò que som tothom (ubuntu).
Valors: respecte, humilitat i vincle

Així doncs aquests valors han de guiar al nostre equip docent a impulsar les seves funcions de tutoria amb orgull, estima, compromís i voluntat de servei públic. Qualsevol acció socioeducativa ha de partir de les màximes expectatives de cada alumne/a i li ha de proporcionar l'oportunitat

d'obtenir el màxim i el millor d'ell/a mateix/a, fomentant les seves potencialitats des de l'autoconeixement, l'autoestima i el compromís amb la tasca d'aprendre.

L'acció tutorial és una acció de lideratge docent que integra les funcions tutorialis definides al pla, les dels equips educatius i les de tots els professionals de la comunitat educativa. La seva finalitat és contribuir, en col·laboració amb les famílies, a la implicació de cada alumne/a en el seu procés educatiu i al desenvolupament d'una dinàmica social positiva en la comunitat educativa.

Seguint amb els criteris establerts pel Departament d'Educació, el desplegament de l'acció tutorial demana la planificació, el seguiment i l'avaluació de les competències bàsiques i transversals i/o les capacitats clau inserides en cadascuna de les activitats de centre, d'aula i d'entorn.

Des del curs 21-22, un cop feta la formació en centre, ens declarem un centre que treballa des de l'Enfocament Restauratiu Global, posant l'alumnat al centre de tot, partint de les seves potencialitats i necessitats. És per aquest motiu que incloem al Quadern Docent les fitxes:

- Registre d'ERG
- Perfil de l'alumnat

La primera fitxa ha de servir per tenir registre de com afrontem els conflictes i com els resollem restaurativament. La segona, en canvi, és una fitxa que hem de treballar les tutories amb les TIS. I un cop acabada, incloure-la a l'expedient de l'alumnat on ens indiqui l'auxiliar administrativa. Aquesta fitxa serà fonamental per al traspàs d'informació entre cursos i etapes. I s'haurà de revisar tots els cursos a través de les tutores.

L'ACOLLIDA, BASE DE L'ORIENTACIÓ EN LES TRANSICIONS EDUCATIVES

Seguint les directrius del Departament d'Educació publicades al document: *L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments (desembre de 2018)*; incorporem les taules següents per tal de tenir una guia del procés d'acollida en les etapes d'Educació Infantil i Primària:

ACTUACIONS PRÈVIES A LA INSCRIPCIÓ		INFANTIL	PRIMÀRIA
Familiarització amb l'entorn	El centre s'obre als infants i les famílies per compartir l'espai i l'entorn, durant un període determinat de temps, per tal de facilitar-los l'adaptació.		
Jornada de portes obertes	Organització d'una jornada adreçada als alumnes i les famílies perquè puguin conèixer el projecte educatiu del centre, el seu funcionament, el caràcter propi i els serveis que ofereixen.		
Activitats informatives diverses	Activitats diverses organitzades pel professorat i els alumnes del centre (tallers, conferències, etc.) adreçades als alumnes dels centres de procedència perquè el coneguin millor i s'hi familiaritzin.		

ACTUACIONS A L'INICI DE L'ESCOLARITZACIÓ		INFANTIL	PRIMÀRIA
Entrevista inicial amb les famílies i/o els alumnes	Primera presa de contacte entre el centre i les famílies i/o alumnes, depenent de l'etapa educativa o l'ensenyament, per iniciar el coneixement mutu i la concreció dels compromisos educatius compartits.		
Reunió inicial amb les famílies i/o els alumnes	Reunió col·lectiva per rebre les noves famílies i/o els alumnes, presentar-los el tutor/a i donar-los informacions generals, de centre, de grups...		
Període d'adaptació	Organització singular durant un període de temps per afavorir l'adaptació dels alumnes i les famílies: cada centre determina quins i quants alumnes, la durada, qui hi ha d'intervenir (educadors i/o pares), quina flexibilitat horària convé fer, etc. S'ha d'acompanyar amb una documentació d'observació i seguiment de l'adaptació de l'alumne.		

ACTUACIONS DURANT L'ESCOLARITZACIÓ		INFANTIL	PRIMÀRIA
Acompanyament entre alumnes	Realització d'accions diverses que porten a terme els alumnes de diferents nivells educatius per fomentar la relació i el coneixement entre ells i el nou ensenyament: apadrinament, tutoria entre iguals, alumnes tutors, tutors-guies...		
Activitats de cohesió de grup	Organització, a càrrec de l'equip docent i/o l'equip de tutors, d'activitats diverses (sortides, jornades esportives, dinàmiques de grup...) per afavorir la cohesió entre tots els alumnes i grups i la vinculació al centre.		
Acollida d'alumnes matriculats fora de termini	Elaboració d'un pla específic d'acollida als alumnes matriculats fora de termini que garanteixi el seguiment dels estudis d'acord amb la programació prevista.		

COORDINACIÓ DE LES ACCIONS PEDAGÒGIQUES COMPARTIDES ENTRE ETAPES

Seguint amb les directrius del Departament d'Educació publicades al document: *L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments (desembre de 2018)*; incorporem les taules següents amb la finalitat d'establir una guia en relació al treball pedagògic compartit entre etapes per facilitar la continuïtat formativa és un factor d'èxit i de qualitat educativa. Considerem que a l'Escola La Mercè el procés orientador ha de ser continuat i coordinat al llarg de tota l'escolarització de l'infant. Així, no només s'han d'establir i planificar sessions de treball entre centres per compartir criteris pedagògics i de seguiment de l'alumnat, sinó que també ho hem de fer entre cicles i dins del propi centre:

ACTUACIONS COMUNES		INFANTIL	PRIMÀRIA
Actualització dels documents de centre	Planificació i concreció de les mesures de coordinació entre etapes i ensenyaments en els diferents documents de centre (PEC, pla d'acollida, PGA...).		
Sessions de treball pedagògic compartit entre etapes i ensenyaments	Reunions dels grups de treball creats en diferents formats (per zones, entre centres, treball en xarxa...) per treballar temes comuns: acció tutorial, entorns d'aprenentatge, metodologies, etc.		
Participació en les comissions municipals	Intervenció dels diferents centres educatius d'una població en les comissions municipals per fer el seguiment dels alumnes per prevenir l'abandonament escolar.		
Sessions de traspàs d'informació entre etapes i ensenyaments per al coneixement de l'alumne	Reunions entre centres en què participen docents, orientadors i els serveis educatius per traspasar la informació dels alumnes per fer-ne el seguiment en el canvi d'etapa o ensenyament. El RALC i Esfera són eines que ajuden a fer aquest traspàs.		
Coordinació entre centres educatius de qualsevol territori	Reunions de grups de treball en xarxa entre centres de diferents territoris per compartir treball pedagògic.		

ACTUACIONS ESPECÍFIQUES		INFANTIL	PRIMÀRIA
Realització de projectes comuns entre diferents centres educatius	Des de diferents àmbits o matèries es realitzen projectes comuns entre ensenyaments professionals i de règim especial i centres educatius de primària i secundària.		
Desplegament del marc restauratiu	Acompanyament a l'alumnat mitjançant tots les estratègies de l'Enfocament Restauratiu Global que ajuden a construir relacions. Implementar totes les estratègies treballades en el marc de la resolució de conflictes que ajuden a mantenir relacions i reparar danys si s'escau.		

L'ACCIÓ TUTORIAL I L'ORIENTACIÓ ACADÈMICA AL SERVEI DE LA PERSONALITZACIÓ I LA PROJECCIÓ DELS APRENTATGES

El procés d'acollida i la coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes no són una condició suficient per a l'orientació i l'acompanyament de l'infant. També cal desplegar les funcions orientadora i tutorial del centre, dels equips i del docent en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge i educatius. Aquesta segona línia de treball es fonamenta en el concepte de l'orientació educativa dins de cada etapa.

Així, en cada etapa, l'orientació educativa, en les seves dimensions personal, social i acadèmica, es concreta en actuacions d'acció tutorial i d'orientació acadèmica. Depenent de l'edat de l'alumne i de la singularitat dels objectius de cada etapa educativa, es posarà més èmfasi en algunes d'aquestes actuacions.

L'acció tutorial, entesa com a acompanyament de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge i en la construcció del seu projecte de vida com a ciutadà responsable, ha d'estar inserida en cadascuna de les activitats de centre amb una visió transversal i compartida entre tots els equips educatius. Per tant, l'acció tutorial es treballa a tots els espais i els temps de centre.

El desplegament de les funcions orientadora i tutorial en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge possibilita la personalització de l'aprenentatge i comporta que els equips de centre, partint de l'heterogeneïtat dels alumnes com a valor, dissenyin entorns d'aprenentatge que permetin afavorir la resposta educativa singularitzada.

Per tal de construir la transversalitat de l'orientació educativa i l'acció tutorial, el disseny d'aquests entorns d'aprenentatge requereix la planificació d'estratègies didàctiques i pedagògiques que potenciïn que l'alumne:

- s'impliqui en el seu procés d'aprenentatge i el gestioni;
- utilitzi la comunicació com una eina de construcció d'aquest aprenentatge;
- sigui actiu i protagonista en tot el seu procés d'aprenentatge i de desenvolupament personal i social;
- transfereixi i projecti els seus coneixements a altres contextos dins i fora del centre; i

La projecció dels aprenentatges possibilita a l'alumne la connexió del que aprèn al centre amb la vida fora de l'entorn escolar, cosa que li aporta una nova visió i percepció del món.

Des de les primeres etapes educatives i de manera progressiva, aquesta visió i percepció del món que aporta la projecció del que aprèn li permet anar descobrint les seves motivacions, preferències i interessos sobre el que fa, el que coneix i el que sap, i sobre el que voldria fer, conèixer i saber. La projecció és, per tant, un dels elements de base del que anirà sent el procés de construcció del seu projecte de vida.

Així doncs, des de totes les àrees, àmbits, matèries o unitats formatives, en activitats d'aula, de centre o d'entorn, i reforçats des dels espais i els temps de tutoria, cal incorporar continguts d'orientació acadèmica i professional, tenint present el següent:

- Cal promoure la reflexió de l'alumne i la presa de consciència de si mateix, i dels seus interessos, habilitats, capacitats, aptituds i valors.
- L'exercici de l'autonomia i de la presa de decisions és un procés continu al llarg de la formació i de la vida, que cal promoure des de les primeres etapes educatives.

En aquest procés, els equips educatius i els docents han de posar les màximes expectatives en cada alumne i proporcionar-li l'oportunitat d'obtenir el màxim i millor d'ell mateix, reforçant-ne l'autoestima i afavorint-ne l'autoconeixement i el compromís amb la tasca d'aprendre.

Així, per tal de regular el procés d'ensenyament-aprenentatge, els docents han d'identificar les dificultats i els progressos d'aprenentatge dels alumnes (avaluació formativa) i possibilitar, alhora, el desenvolupament de les potencialitats dels alumnes per autoregular el seu propi aprenentatge (avaluació formadora).

EIXOS D'ACTUACIÓ

ACCIÓ TUTORIAL		INFANTIL	PRIMÀRIA
Actualització del projecte educatiu de centre (PEC)	Descriure i concretar en el PEC els principis i objectius de l'acció tutorial compartida entre tota la comunitat educativa.		
	Revisar i avaluar, en els equips de centre (equips docents, comissió pedagògica, comissió d'atenció a la diversitat, etc.), les actuacions descrites en el PEC respecte a l'acció tutorial.		
	Planificar l'acció tutorial del centre (PAT).		
Assoliment de les competències específiques de les àrees, de les competències transversals	Programar, implementar i avaluar activitats de centre tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.		
	Programar, implementar i avaluar el desplegament del currículum competencial tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.		
	Programar, implementar i avaluar les activitats específiques dels temps i espais de tutoria amb el grup-classe tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.		
	Fer activitats per al desenvolupament de les competències professionalitzadores (hàbits de treball, treball en equip...).		
	Ajustar, per a aquells alumnes que ho requereixin, un pla de suport individualitzat (PI) a partir de la programació de les seqüències didàctiques competencials, amb la participació de l'alumne i de la família, si escau.		
Estratègies i eines per al seguiment de l'alumne: equips de centre, famílies i equips externs	Fer el seguiment de la carta de compromís educatiu i de l'addenda amb els alumnes i/o les famílies.		
	Compartir el seguiment de l'alumne en els diferents equips de centre: docents, tutors, departaments didàctics, comissió d'atenció a la diversitat...		
	Elaborar documents de seguiment de l'alumne: fitxa bàsica de dades en l'educació primària.		
	Fer el seguiment personal i acadèmic de cada alumne amb les famílies si escau: entrevistes individualitzades, contractes pedagògics, diaris d'observació...		

	Detectar alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) i fer-ne el seguiment.		
	Dissenyar estratègies organitzatives i didàctiques per acompanyar els alumnes en el seu procés d'aprenentatge des dels diferents equips de centre: comissió pedagògica, departaments didàctics, equips docents, equips de tutors, comissió d'atenció a la diversitat...		
	Dissenyar, planificar i compartir el seguiment de l'aprenentatge amb els alumnes i/o les famílies en diferents moments i amb recursos diversos (entrevistes, activitats de centre, informes, grups de diàleg, etc.).		
	Fer el seguiment dels alumnes en les comissions municipals entre els diferents centres i altres serveis (educatius, socials...) de la població per prevenir l'abandonament escolar prematur.		
	Coordinar-se amb els serveis educatius i els serveis externs.		

ORIENTACIÓ ACADÈMICA		INFANTIL	PRIMÀRIA
Activitats didàctiques d'aula i de centre (des de tots els àmbits o àrees, matèries o unitats formatives)	Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i de centre perquè l'alumnat explori i conegui els seus interessos i/o expectatives acadèmiques i professionals, tenint presents tots els sectors professionals i trencant els estereotips de gènere.		
	Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i de centre perquè els alumnes explorin i coneguin els diferents perfils professionals que existeixen, trencant els estereotips de gènere.		
	Organitzar xerrades i altres activitats en què participin agents de la comunitat educativa (exalumnes, famílies, persones expertes, professionals de diferents sectors...) per compartir experiències de diversos perfils professionals des de la vivència personal.		
Temps i espais de tutoria	Acompanyar l'alumne en l'anàlisi personal d'interessos, aptituds i valors ocupacionals.		
Estratègies i eines per al seguiment de l'alumne: equips de centre, famílies i equips externs	Coordinar-se amb serveis educatius i serveis externs.		
	Treballar en xarxa amb el servei d'informació juvenil, universitats, el Servei d'Ocupació, empreses de l'entorn, fundacions, etc., amb la finalitat d'aportar experiències de perfils professionals des de la vivència personal.		

DOCUMENTACIÓ

DOCUMENT	DESCRIPCIÓ	INFANTIL	PRIMÀRIA
Carta de compromís educatiu	Document que té per finalitat potenciar la comunicació, la participació, la implicació, el compromís i la corresponsabilitat entre els centres i les famílies en l'educació d'infants i joves.		
Carta de compromís restauratiu	Document del centre que recull el compromís del centre vers el marc de convivència en l'àmbit restauratiu.		
Expedient acadèmic de l'alumne	Document del centre que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumne al llarg de la seva escolarització i totes les dades personals i acadèmiques rellevants. La custòdia i l'arxiu d'aquest expedient correspon als centres en què s'hagin cursat els estudis.		
Fitxa de perfil de l'alumnat	Recull de dades bàsiques, observacions de característiques i circumstàncies sobre l'alumne		
Informes qualitatius trimestrals	Informe que ha de reflectir els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge de l'alumne o alumna, així com els aspectes acadèmics, personals i evolutius que es considerin oportuns.		
Informe de final de curs	L'informe ha d'incloure de forma explícita la relació d'àrees, matèries i/o àmbits. L'informe d'avaluació final de segon, quart i sisè d'educació primària i de segon i quart d'educació secundària obligatòria també ha d'incloure el grau d'assoliment de les competències transversals.		
Instruments de seguiment de l'acció tutorial	Recopilació d'informació i documentació reflexionada, on és possible trobar evidències de les accions fetes en referència a l'acció tutorial.		
Pla de suport individualitzat	Document per a la planificació de les mesures, actuacions i suports per donar resposta als alumnes que presenten necessitats educatives específiques o que es troben en situacions singulars.		
Planificació de l'acció tutorial	Recull de la planificació de les competències i/o les capacitats clau en les propostes didàctiques de cada àrea, àmbit; en les diferents activitats generals i projectes de centre; i en els espais i els temps de la tutoria. També ha d'incloure les actuacions compartides amb les famílies. Aquesta planificació ha de quedar recollida en el PEC.		